

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
PHILIP MANDUCA**

Seduta tat-22 ta' Frar, 2006

Talba Numru. 712/2005

**Atlas Insurance Limited (C5601) kif surrogata fid-
drittijiet
tal-assigurata taghha Margaret Cesareo ai termini tal-
polza
ta' assicurazzjoni u tal-ligi u l-istess Margaret
Cesareo**

Vs

Doris Bonnici

It-Tribunal

Ra l-Avviz li fih l-atturi talbu l-hlas ta' hames mija u tnejn u sittin lira Maltin u erbgha u ghoxrin centezmu (Lm562.24c) rapprezentanti danni ta' hsharat meta kwantita' ta' ilma li kien gejj mill-propjeta' tal-konvenuta ppenetra ghal golgaraxx ta' l-assigurata taghha ghal liema ncidnt il-

Kopja Informali ta' Sentenza

konvenuta kienet unikament responsabbli minhabba imprudenza, imperizja, negligenza u inosservanza tar-regolamenti.

Ra r-Risposta fejn il-konvenuta fl-ewwel eccezzjoni qalet illi m'hijiex il-legittimu kontradittur u ghalhekk ghandha tigi lliberata mill-osservanza tal-gudizzju.

Fit-tieni eccezzjoni qalet illi hija mhux responsabbli ta' dan l-incident ghaliex dejjem uzat il-prudenza u l-hsieb ta' missier tajjeb tal-familja.

Fit-tielet eccezzjoni qalet illi m'hijiex responsabbli ghad-danni allegatament sofferti mill-atturi.

Ra d-dokumenti esebiti.

Ra illi Dr Vanessa Borg ghall-konvenuta rtirat l-ewwel eccezzjoni.

Ra x-xhieda ta' Nicholas Sammut li huwa Assistant Manager mas-socjeta' attrici. Jikkonferma li l-assigurata ta' l-istess socjeta' attrici kienet Margaret Cesareo fejn kienet infurmatu li dahlilha l-ilma fil-garaxx li kien gej minn proprjeta' li kienet vicin ta' dan il-garaxx.

Jghid illi s-socjeta' attrici pprocesat il-claim u Cesareo thallset hames mija u sebgha u tletin lira Maltin u erbgha u ghoxrin centezmu (Lm537.24c).

Jikkonferma li s-*sum insured* kienet ta' ghaxart elef lira Maltin (Lm10,000) u l-assigurata ghamlet minn kollox sabiex tevita dawn id-danni. Jghid ukoll illi s-socjeta' attrici ma kienetx marret fuq il-post izda Cesareo kienet hadet dawk l-affarijiet li ma setghux jintuzaw fl-ufficcju tieghu.

Fil-kontro-ezami jghid illi mir-ritratti esebiti jidher car il-mod kif il-garaxx kien mgharraq.

Ra x-xhieda ta' Margaret Cesareo fejn tghid illi huma kien krew il-garaxx bhala *store* minghand il-konvenuta. Tghid illi fl-10 ta' Dicembru kienet marret il-garaxx u sabitu kollu

Kopja Informali ta' Sentenza

ilma. Tghid ukoll illi l-ilma kien ghadu niezel u ghalhekk qalet lill-konvenuta sabiex taghlaq il-mejn.

Tikkonferma li ppruvat issalva li setghet. Cesareo tghid illi l-kaxxi kienu fuq il-pallets izda l-ilma kien ghola iktar mill-pallets.

Fil-kontro-ezami tikkonferma illi l-konvenuta kienet taf li l-garaxx kien mikri bhala *store*, fil-fatt l-istess konvenuta kienet tipparkja quddiem il-garaxx. Cesareo kienet thallas is-somma ta' tlett mitt lira Maltin (Lm300) fis-sena bhala kera tal-garaxx.

Tghid ukoll illi madwar kontenut ta' zewg kaxex jew kaxxa u nofs gew iddanneggjati. Kien hemm anki xi hwejjeg illi hadet id-dar maghha, hasslithom u nixxfithom. Cesareo tghid illi dawk il-hwejjeg li kienu mxarrbin fihom riha tinten. Tikkonferma li l-konvenuta kienet offriet dehumidifier izda l-hsara kienet diga' saret.

Ma tafx jekk il-konvenuta kienetx qalet biex jaghttu l-ventilaturi ghaliex kien ir-ragel taghha li jiehu hsieb il-garaxx.

Ra x-xhieda ta' Neville Cesareo li huwa r-ragel ta' Margaret Cesareo fejn jikkonferma dak li qalet martu. Jikkonferma wkoll illi hu kien ha hsieb ma' l-assigurazzjoni minhabba l-claim.

Jghid illi l-assigurazzjoni kienet baghtet Surveyor.

Jispjega li meta battlu l-garaxx mill-merkanzija ra li fuq il-parti ta' wara tal-garaxx kien hemm tebhga kbira fil-hajt. L-imsemmi hjat huwa hjat ma' appogg li huwa proprjeta' tal-konvenuta li hija tikri. Jghid illi dan il-flat kien qabel *two car garage* u kien gie kkonvertit. Ma kien hemm l-ebda notice tal-MEPA meta saret din il-conversion.

Jghid illi kiekun ma hargux il-hwejjeg mill-garaxx dawn kienu jigu ddanneggjati wkoll minhabba li kienet qed tiffurma hafna condensation.

Jikkonferma li kien ghalq il-ventilatur bil-permess tal-konvenuta minhabba li l-istess garaxx kien qieghed jaghti ghal fuq garaxx iehor proprjeta' tal-konvenuta u kienet qed tidhol riha tal-haxix fil-garaxx taghhom. Jghid illi l-konvenuta kienet qaltlu biex jiftah il-ventilatur li huwa kbir madwar zewg piedi izda hu ma fethux minhabba r-riha tal-haxix li kienet qed tidhol.

Jikkonferma li l-konvenuta kienet insistiet sabiex jaghmlu l-pallets ma' l-art.

Fix-xhieda taghha l-konvenuta qalet li kienet kriet dan il-garaxx lill-attrici. F'Dicembru 2004 l-attrici kienet infurmata li dahlilha l-ilma. Doris Bonnici ghenet lill-attrici biex tixxotta l-ilma. Il-konvenuta qalet li r-ragel ta' l-attrici kien ghalq il-ventilatur li kien hemm fil-garaxx. Il-konvenuta qalet li l-ilma gie minn pipe li kellu l-hsara fil-fond taghha. Il-pipe twahhal fl-1994.

Is-Surveyor Arthur Taliana xehed li kien imqabba minn Bonnici Insurance biex jinvestiga l-incident. Is-Surveyor qal li fil-pipe in kwistjoni kien hemm zewg toqbiet zghar. Dan generalment jigri jew ghaliex ikun hemm pressjoni minn gewwa jew inkella ghax il-pipe jibda jcedi bis-shana. Taliana qal li ma kienx jidher li hemm xi negligenza da parti tal-konvenuta. Taliana qal li pprova jara l-items li gew iddanneggjati izda Cesareo kien qallu li dawn jigu ezaminati mis-Surveyor tieghu. Imbaghad Cesareo nehha l-items minn hemm u ghalhekk is-Surveyor Taliana deherlu li kien inutli li jarahom jekk inhargu mill-garaxx.

L-Ispettur Mario Bonnici qal li hu kien xtara l-pipe in kwistjoni fl-2002.

Ikkunsidra

Illi ma gie esebit l-ebda *survey report* min-naha tas-socjeta' attrici. L-attrici naqset li thalli lis-Surveyor ta' l-assigurazzjoni tal-konvenuta jara l-merkanzija bil-hsara fuq il-post, li ghalkemm huwa car li l-ilma dahal mill-fond tal-konvenuta mhux car ghaliex hareg ilma mill-pipe.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi hija s-socjeta' attrici li trid turi li kien hemm negligenza da parti tal-konvenuta tali prova ma ngabitx.

Dwar in-nuqqas ta' ghaqal li wassal ghar-responsabbilta' *ex delicto vel quasi*, l-**Artikolu 1032** tal-Kodici Civili jghid hekk:

“1032 (i) Jitqies fi htija kull min bl-eghmil tieghu ma juzax il-prudenza, d-diligenza u l-hsieb ta' missier tajjeb tal-familja.

(2) Hadd ma jwiegeb, fin-nuqqas ta' dispozizzjoni espressa tal-ligi, ghall-hsara li tigri minhabba nuqqas ta' prudenza, ta' diligenza jew ta' hsieb fi grad akbar.”

Illi fil-fehma tat-Tribunal il-konvenuta ma tahtix ghall-hsara billi ma giex ippruvat li ghamlet xi haga b'nuqqas ta' prudenza, diligenza u l-hsieb ta' missier tajjeb tal-familja. (Ara f'dan is-sens **Societa Doctrinae Christianae Museum Vs A & V Von Brockdorff Travel Ltd - GCD 10/7/2002**).

Ghalhekk jichad it-talba ta' l-atturi u jikkundannahom ihallsu l-ispejjez gudizzjarji.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----